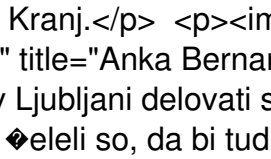

In memoriam Anka Bernard (1929-2005)

V januarju 2005 je v 76. letu starosti umrla **Anka Bernard**, priznana hortikulturna strokovnjakinja, publicistka, vrtnarska pedagoginja in dolgoletna predsednica Hortikulturnega društva Kranj.

Dobrih deset let po končani drugi svetovni vojni je prišla v Ljubljani delovati skupina hortikulturnih zanesenjakov, zbranih okrog profesorja Cirila Jegliča. Želeli so, da bi tudi pri nas prišli sodobno vrtnarsko urejati okolico, tako domače vrtove kot javne površine. Da bi te ideje čim lažje in čim hitreje prodrle v takratno javnost, so februarja 1957 ustanovili Hortikulturno društvo Slovenije. Prav v tistem času se je Anka Bernard kot mlada inženirka agronomije po nekajletnem izpopolnjevanju doma in v tujini zaposlila na Zadrugi zvezi Gorenjske. S svojim znanjem, ki so tudi imeli ustrezno znanje ter izkušnje in so se prav tako zavedali, da je treba čimprej odpraviti neurejenost kranjske bivalne okolice, vrtov in mestnih površin in jih urediti tako, kot se je to dalo videti v tujini, je 13. februarja 1959 ustanovila Hortikulturno društvo Kranj in postala njegova prva predsednica. Prišli so prirejati poučna predavanja, prikaze obrezovanja drevja in vrtnarsko usmerjena potovanja v bližino in daljno okolico. To je bilo za ljudi zelo privlačno. Nabavljali so sadike, semena in spomladanske žebulnice, kar se takrat večinoma pri nas še ni dobilo. Ko je s triletno prekinitvijo leta 1966 spet postala predsednica društva (in bila je to vse do prerane smrti), so prišli sodelovati z mladimi in društvo je kmalu imelo več kot 300 članov. Še prav ni bilo dovolj denarja, je kakovost dela rasla na vseh področjih, tako pri izobraževanju in ekskurzijah kot pri razstavah in raznih delavnicah (največkrat aranžiranje cvetja).

Leta 1977 je društvo od občine Kranj dobilo še nekoliko propadajoči paviljon v neposredni bližini Prešernovega gaja. Z občinskimi sredstvi, še bolj pa s svojim zagnanim delom, jim je uspelo paviljon kaj hitro usposobiti za društvene potrebe. Po nastopih predsednice društva so šele dve leti prišli urejati ob paviljonu ležeči 500 kvadratnih metrov velik društveni vrt. Zasnovan je ekološko in s posameznimi vsebinskimi deli: gozdni obrobek, senčni vrt, vodni in močvirski vrt, manjši rozarij, skalnjak, zeliščni vrt, kompostišče, do nedavnega pa je imel celo manjši zelenjavni vrt. V njem je veliko drevja, grmičevja, trajnic in žebulnic, tako da je lep v vsakem letnem času. Vsa leta društveni zagnanci vrt urejajo in vzdržujejo pretežno sami. Tudi rastline, med njimi je precej redkih, nabavljajo sami, nekaj pa jih prispevajo člani in prijatelji društva. V paviljonu in na vrtu so uspešno organizirali več kot dvajset razstav iz različnih hortikulturnih področij, pa tudi dneve odprtih vrat. Pri vseh teh dejavnostih je bila Anka Bernard nepogrešljiva kot glavni organizator, nastrovalec, poznavalec, svetovalec, predavatelj in učitelj - pa tudi kot vrtnar.

Za vztrajna in uspešna prizadevanja je kranjska Občina društvu podelila Listino o priznanju za uspešno delo, društvo in dolgoletna predsednica Anka Bernard pa sta prejela tudi vrsto pohval in priznanj Zveze hortikulturnih organizacij Slovenije in Zveze društev za varstvo okolja Slovenije. Za svoj življenjski prispevek pri vodenju in delovanju društva je Anka Bernard leta 2003 prejela Prešernovo plaketo Mestne občine Kranj.

Prav tako pomemben kot njeno društveno delovanje je njen publicistični prispevek. Kdo ne pozna njenih poučnih in zanimivih hortikulturnih člankov, ki jih je dolga leta redno objavljala v Naših dneh, pa vsak teden v Kmetkem

glasu, pa v vrtnarski javnosti namenjenih publikacijah, največ v reviji Moj mali svet - in še marsikje. Leta 1999 je izdala odlično, ljubiteljem lepo urejenih vrtov namenjeno knjigo Okrasni vrt, polno poučnih razlag, nasvetov in koristnih strokovnih podatkov. Zdaj tudi še pokojna Jelena de Belder Kovačič je takrat to knjigo ocenila takole: "Knjiga je pisana z ljubeznijo in znanjem, pridobljenim z dolgoletnimi izkušnjami pri urejanju vrtov in parkov, pa tudi s potovanji v vrtnarsko zanimive kraje...in s spremljanjem strokovne literature. Preveva jo globoka ljubezen do narave in temeljito poznavanje slovenske flore...".

Poleg pisanja je Anka Bernard pogosto gostovala po Sloveniji z raznovrstnimi hortikulturnimi predavanji. Radi so jo vabili v turistična in hortikulturna društva, v družbo kmečkih šolskih, pogosto pa tudi v šole, kajti poleg obilnega znanja je obiskovalcem predavanj vedno posredovala tudi vrsto odličnih fotografskih posnetkov iz svoje izredno bogate zbirke diapozitivov, posnetih tako v domovini kot na številnih potovanjih po tujini.

Ljubitelji urejene krajine in okrasnih vrtov ter slovenska hortikultura nasploh bomo s prezgodnjim odhodom Anke Bernard obutili veliko strokovno vrzel, izgubili pa smo tudi prijetnega sogovornika in družabnika.

(zapisano 2005)

V spomin Anki Bernard pa je bil v revija Naša žena marca 2005 objavljen spodnji poslovljni članek:

Sredi januarja 2005 nas je iznenada pretresla novica, da se je od nas poslovila Anka Bernard. Vsa leta je bila članica neformalnega združenja 'vrtoljubcev', - ljubiteljev rastlin in lepih vrtov. Anka nam je s področja krajinarstva veliko pomagala. Organizirala je razne ogledе vrtov doma in v tujini. Z neizmerno ljubeznijo do rastlin in lepote narave ter izrednim poznavanjem nas je popeljala v čudoviti svet vrtov. Poleg vrtnе umetnosti je zelo ljubila tudi slikarstvo, kiparstvo, arhitekturo in ne nazadnje tudi glasbo. Igrala je na klavir.

V reviji Naša žena je opisovala naše vrtove. Zadnji vrt, ki ga je predstavila v januarski številki, je Sonjin vrt. Pri pisanju tega članka nikakor ni bila zadovoljna s svojim delom. Vedela je, da je to njeno zadnje delo, zato ga je hotela opraviti najboljše, kakor ptica trnovka, ki zapoje najlepšo pesem svojega življenja, preden se poslovi. Ta vrt je zelo lepo predstavila, tako vsebinsko kot slikovno. Na koncu je stavek, ki se glasi takole: »Se se te loteva malodušje in si brez volje, se oprijemi nečesa, kar te najbolj veseli.«

Anka, radi bi se ti zahvalili za vse, kar si nam dala iz svoje bogate zakladnice znanja, največ s področja hortikulture. Tega nam ne more nihče vzeti. Ostaja nam lep spomin ter tvoja čudovita, za vsakega od nas nepogreljiva knjiga Okrasni vrt, z lepo spremno besedo tvoje prijateljice, šolske pokojne gospe Jelene de Belder Kovačič.

Draga Anka, ko se poslavljamo od tebe, nam še zveni v spomin tvoj Chopinov Nokturno št.2. To je bilo slovo, tokrat za vedno!

Tvoji 'vrtoljubci' (v njihovem imenu Bojan Repše)